

ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

The Relationship Between Teachers' Management Participation Levels and the Effectiveness of Schools under the Jurisdiction of the Local Government in Pathum Thani Province

วัลลิกา รุมาคม¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี กลุ่มตัวอย่างคือ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 259 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test independent sample ค่า F-test (One-way ANOVA) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับมาก 3) ครูผู้สอนที่อายุต่างกันและปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน 4) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลในระดับสูง

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการบริหาร จังหวัดปทุมธานี โรงเรียน

ABSTRACT

In this research investigation, the researcher examines the management participation levels of teachers in schools under the jurisdiction of the local government in Pathum Thani province. The researcher investigates the effectiveness of the schools under study. The researcher compares the management participation levels of the teachers under investigation classified by demographic factors. The researcher also studies the relationship between the teachers' management participation levels and the effectiveness of the schools under study. The sample population consisted of 259 teachers in schools under the jurisdiction of the local government in Pathum Thani province. The research instrument was a questionnaire. The statistics

¹ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

used in data analysis were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The techniques of independent samples t test, F-test (one-way ANOVA), and Pearson's product moment correlation coefficient were also employed. Findings are as follows: 1. The teachers under study participated in management at a high level. 2. The effectiveness of the schools under investigation was at a high level. 3. The teachers who differed in age and worked in schools of different sizes exhibited differences in their management participation levels. 4. The teachers' management participation levels positively correlated with the effectiveness at a high level.

Keywords: effectiveness, local administration organization, participation in management, Pathumthani Province, schools

บทนำ

ประสิทธิผล หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่าง ผลลัพธ์ของการทำงานกับเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ประสิทธิภาพจะแสดงถึงความสามารถ ในการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และทันเวลาเพื่อให้ ได้ผลผลิต (สำนักงานประกันคุณภาพ คณะ วิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2554) หรือ กล่าวได้ว่าประสิทธิภาพ หมายถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจาก การทำงานของบุคคลเพื่อบรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารองค์กร (วีรพงษ์, ม.ป.ป.)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้กล่าวถึงมาตรฐานการศึกษาว่า “มาตรฐาน การศึกษา” หมายถึง ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะ คุณภาพที่พึงประสงค์และมาตรฐานที่ต้องการให้ เกิดขึ้นในสถานศึกษาทุกแห่ง และเพื่อใช้เป็นหลักใน การเทียบเคียงสำหรับการส่งเสริมและกำกับดูแล การตรวจสอบ การประเมินผล และการประกันคุณภาพ ทางการศึกษา จึงกล่าวได้ว่า ประสิทธิภาพขององค์กร ด้านการศึกษาคือการที่สถานศึกษาสามารถจัด การศึกษาให้ได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐาน การศึกษา ในส่วนของการมีส่วนร่วมในการบริหาร ทร สุนทรายุทธ (ม.ป.ป. ในพจนานุกรม, 2556) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารจะทำงานคนเดียวไม่ได้ จะต้องทำงานเป็น กลุ่ม ดังนั้น การวินิจฉัยสั่งการควรให้บุคคลได้รับรู้และ เข้าใจด้วย หากคนได้มีโอกาสร่วมในการตัดสินใจ

บางอย่างแล้วจะทำให้คนตระหนักถึงความสำคัญของ ตนเองว่าตนเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร เป็นการลด ความไม่พึงพอใจของคนได้ด้วย การมีส่วนร่วมในงาน เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มความรู้ ความสามารถ และเต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลให้ องค์กรนั้นสามารถบริหารงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จในการบริหารซึ่ง พจนานุกรม (2556) กล่าวว่า ระบบการบริหารในปัจจุบันจำเป็นต้องมีที่ยังที่ จะต้องให้ผู้ร่วมงานมีบทบาทในการแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะครูผู้สอนซึ่งเป็นผู้รับนโยบายการบริหารมา ปฏิบัติ ย่อมรู้ถึงปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยเล็งเห็นความสำคัญในการศึกษาระดับการมี ส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนและประสิทธิผล ของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดปทุมธานีโดยการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะ ศึกษาข้อมูลจากครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ซึ่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 41 ได้เปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษา โดยระบุว่า “องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใด ระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความ เหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น” ซึ่งจาก ข้อมูลที่ผู้วิจัยค้นพบ ในภาพรวม การจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังคงมีปัญหาในการจัด การศึกษา ดังผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อ

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อาทิ ระบบการบริหารงานยังขาดประสิทธิภาพ นอกจากนั้นระบบการคัดเลือกและบรรจุแต่งตั้งครูทำให้ได้ครูไม่มีคุณภาพ ไม่ตรงกับความต้องการของสถานศึกษา ระเบียบจากภาครัฐในบางเรื่องยังล้าสมัย ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาอย่างเดียว อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ให้ความร่วมมือ (ASTV ผู้จัดการออนไลน์, 2553) ซึ่งในจังหวัดปทุมธานี มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในระดับองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับตามที่กล่าวมา มีโรงเรียนในสังกัดซึ่งกระจายอยู่ทั่วจังหวัดปทุมธานี โดยในการศึกษาค้นคว้า มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 2) ศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 3) เปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 4) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยได้ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1977) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมที่สอดคล้องตามกระบวนการบริหารที่ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in Benefits) 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Participation in Evaluation) และในส่วนของประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยศึกษาตามแนวคิด Balanced Scorecard ของ Kaplan and Norton (Wikipedia, 2017) ซึ่งเป็นเครื่องมือการจัดการสมัยใหม่ โดยเป็นการประเมินองค์การแบบสมดุลใน 4 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการเงิน (The Financial Perspective) 2. ด้าน

ลูกค้า (The Customer Perspective) (ในงานวิจัยเล่มนี้ซึ่งเป็นด้านการศึกษา ผู้วิจัยปรับคำว่าลูกค้าเป็นคำว่าผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) 3. ด้านกระบวนการภายใน (The Business Process/ Internal Operations Perspective) 4. ด้านการเรียนรู้และเติบโต (The Learning and Growth Perspective) ซึ่งผู้บริหารของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีสามารถนำผลการวิจัยไปเป็นแนวทางในการบริหารโรงเรียนเพื่อเพิ่มประสิทธิผลของโรงเรียนต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่ประมวลข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ปัทมา, 2556; จิราพร, 2553, รัตนา, 2552; สุทัศน์, 2550) พบว่าปัจจัยที่ทำให้ครูผู้สอนมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา อายุการทำงาน ระดับรายได้ ต่อเดือน และขนาดโรงเรียนที่สังกัดจำนวน 7 ขนาด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ข้อมูลดังกล่าวกำหนดเป็นกรอบแนวคิดปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนที่ตั้งสมมติฐานว่าจะทำให้ครูผู้สอนมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

1.2 แนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหาร ผู้วิจัยใช้แนวคิดการมีส่วนร่วมในการบริหารตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff (1977) ที่ครอบคลุมกระบวนการบริหารและสอดคล้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

1.3 แนวคิดประสิทธิผลของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผู้วิจัยใช้แนวคิด Balanced scorecard

ของ Kaplan and Norton (Wikipedia, 2017) ในการประเมินระดับประสิทธิผลของโรงเรียน ที่ประเมินครอบคลุมทั้งด้านความสำเร็จและประสิทธิภาพในการบริหาร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การเจริญเติบโต รวมถึงการปรับตัวให้ทันต่อสภาพแวดล้อม โดยจะศึกษาประสิทธิผลของโรงเรียนใน 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการเงิน 2) ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 3) ด้านกระบวนการภายใน 4) ด้านการเรียนรู้และเติบโต

2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยคือครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 426 คน โดยผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่จะเก็บข้อมูล อำเภอละ 1 แห่ง เป็นกลุ่มตัวอย่าง (อ้างอิงข้อมูลโรงเรียนในสังกัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จาก website วิกีพีเดีย, และหาข้อมูลจำนวนครูผู้สอนโดยการโทรศัพท์สอบถามและลงพื้นที่สำรวจ) ได้แก่

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาลเมืองปทุมธานี อำเภอเมือง
2. โรงเรียนเทศบาลคลองพระอุดม อำเภอลาดหลุมแก้ว
3. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม อำเภอลำลูกกา
4. โรงเรียนสามโคก อำเภอสามโคก
5. โรงเรียนดวงกมล อำเภอธัญบุรี
6. โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง อำเภอคลองหลวง

หลังจากนั้นจึงเก็บข้อมูลและนำแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์ภายในระยะเวลาที่กำหนด จำนวน 259 ชุดคิดเป็นร้อยละ 60.80 ไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป โดยมีรายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน

ลำดับที่	โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี	จำนวนครู (คน)	แบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน (ฉบับ)	ร้อยละ
1	โรงเรียนมัธยมศึกษาเทศบาลเมืองปทุมธานี	27	25	92.59
2	โรงเรียนเทศบาลคลองพระอุดม	5	5	100
3	โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธาราม	52	45	86.54
4	โรงเรียนสามโคก	184	88	47.83
5	โรงเรียนดวงกมล	25	21	84
6	โรงเรียนเทศบาลท่าโขลง	133	75	56.39
รวม		426	259	60.80

3. สร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

3.1 สร้างเครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล คือแบบสอบถาม โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 4 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เรียงค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากน้อย
- 1 หมายถึง มีส่วนร่วมในระดับมากน้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ซึ่งลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (rating scale) เรียงค่าคะแนนดังนี้

- 5 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับมากที่สุด
 4 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับมาก
 3 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง
 2 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับน้อย
 1 หมายถึง มีประสิทธิผลในระดับน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิด

3.2 ตรวจสอบความตรง (validity) ของแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยหาค่าความตรงของแบบสอบถามจากความสอดคล้องของข้อคำถามกับวัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC: Index of Item Objective Congruence) จากการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งค่า IOC ของแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้มีค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00

3.3 ตรวจสอบความเที่ยง (reliability) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับ ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 30 คน แล้วหาความเชื่อมั่นโดยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์ alpha จากผลการทดสอบและการวิเคราะห์ แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์ alpha = 0.94

4. เก็บข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลและนำเสนอผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลจนได้จำนวนแบบสอบถามที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบครบถ้วนสมบูรณ์จำนวน 259 ชุดเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ นำผลการคำนวณมาแปลความหมายของคะแนนที่ได้

จากการให้คะแนนดังกล่าว ผู้วิจัยจะแบ่งระดับคะแนนออกเป็น 5 ระดับโดยใช้สูตรคำนวณหาความกว้างของชั้น ดังนี้ (กัลยา, 2540)

$\frac{\text{คะแนนสูงสุด}-\text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$

4.21-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหาร/ มีประสิทธิผลในระดับมากที่สุด

3.41-4.20 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหาร/ มีประสิทธิผลในระดับมาก
 2.61-3.40 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหาร/ มีประสิทธิผลในระดับปานกลาง
 1.81-2.60 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหาร/ มีประสิทธิผลในระดับน้อย
 1.00-1.80 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหาร/ มีประสิทธิผลในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ความถี่ (frequency) ใช้สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

2. ค่าสถิติร้อยละ (percentage) ใช้สำหรับอธิบายปัจจัยส่วนบุคคลของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

3. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ใช้สำหรับอธิบายข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

4. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สำหรับอธิบายการเบี่ยงเบนของข้อมูลจากค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

5. ค่า t-test ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่เพศและวุฒิการศึกษาต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

6. ค่า F-test ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐานครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุต่างกัน, อายุการทำงานต่างกัน, ระดับรายได้ต่อเดือนต่างกัน, ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน

7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ Pearson (Pearson Correlation) ใช้สำหรับอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนและประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วน

ท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีโดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ดังนี้

- 0.90-1.00 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ในระดับสูงมาก
- 0.70-0.89 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับสูง
- 0.50-0.69 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับปานกลาง
- 0.26-0.49 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำ
- 0.00-0.25 แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระดับต่ำมาก

หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยดังต่อไปนี้ 1) ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 2) ประสิทธิภาพของโรงเรียน

ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี 3) การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

การมีส่วนร่วมในการบริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.64	0.95	มาก	3
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ	3.58	0.96	มาก	4
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.81	0.90	มาก	1
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.67	0.97	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวมของการมีส่วนร่วมในการบริหาร	3.66	0.95	มาก	

ผลการวิจัย

1. ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X}=3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.81$) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X}=3.67$) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X}=3.64$) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($\bar{X}=3.58$)

2. ประสิทธิภาพของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับของประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ประสิทธิผลของโรงเรียน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
-----------------------	-----------	------	-------	-------

1. ด้านการเงิน	3.82	0.82	มาก	4
2. ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	3.83	0.78	มาก	3
3. ด้านกระบวนการภายใน	3.99	0.70	มาก	1
4. ด้านการเรียนรู้และเติบโต	3.95	0.74	มาก	2
ค่าเฉลี่ยรวมของประสิทธิผลของโรงเรียน	3.89	0.76	มาก	

ประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประสิทธิภาพด้านกระบวนการภายในมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}=3.99$) รองลงมาคือประสิทธิผลด้านการเรียนรู้และเติบโต ($\bar{X}=3.95$) ประสิทธิภาพด้าน

มีส่วนได้ส่วนเสีย ($\bar{X}=3.83$) และประสิทธิผลด้านการเงิน ($\bar{X}=3.82$)

3. การเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4 ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีเพศชายและเพศหญิงมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($t = -0.204, p = 0.839$)

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D.	t-value	Sig
1. ชาย	50	3.64	0.82	-0.204	0.839
2. หญิง	209	3.66	0.76		
รวม	259				

ตารางที่ 5 ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 3.048, p = 0.029$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	5.296	3	1.765	3.048	0.029*
ภายในกลุ่ม	147.685	255	0.579		
รวม	152.982	258			

เมื่อทดสอบเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่มีอายุแตกต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการดำเนินการแตกต่างกัน ($F = 5.993, p = 0.001$) และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่ระหว่างอายุที่ต่างกันกับระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารด้านการดำเนินการของครูผู้สอน โดยวิธีของ Scheffe ผลการ

ทดสอบพบว่า แตกต่างกัน 2 คู่ คือ ครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี กับครูผู้สอนที่มีอายุ 40-49 ปี และครูผู้สอนที่มีอายุน้อยกว่า 30 ปี กับครูผู้สอนที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป ส่วนด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 ครูผู้สอนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานีเขต 4 วุฒิการศึกษาปริญญาตรีและปริญญาโทมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($t = 1.681, p = 0.094$)

วุฒิการศึกษา	n	$\bar{X}$	S.D.	t-value	Sig
--------------	---	-----------	------	---------	-----

1. ปรินญาตรี	216	3.69	0.77	1.681	0.094
2. ปรินญาโท	43	3.48	0.76		
รวม	259				

ตารางที่ 7 ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่มีอายุการทำงานต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 1.415$, $p = 0.229$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	3.335	4	0.834	1.415	0.229
ภายในกลุ่ม	146.647	254	0.589		
รวม	152.982	258			

ตารางที่ 8 ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่มีระดับรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารไม่แตกต่างกัน ($F = 1.402$, $p = 0.243$)

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	2.483	3	0.828	1.402	0.243
ภายในกลุ่ม	150.499	255	0.590		
รวม	152.982	258			

ตารางที่ 9 ครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน ($F = 14.949$, $p = 0.000$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
ระหว่างกลุ่ม	22.881	3	7.627	14.949	0.000*
ภายในกลุ่ม	130.101	255	0.510		
รวม	152.982	258			

เมื่อทดสอบเป็นรายด้าน พบว่า ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารแตกต่างกัน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($F = 16.739$, $p = 0.000$) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการ ($F = 12.912$, $p = 0.000$) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ($F = 8.911$, $p = 0.000$) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($F = 10.329$, $p = 0.000$) และเมื่อทดสอบเป็นรายคู่ระหว่างครูผู้สอนที่ปฏิบัติงาน

ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยวิธีของ Scheffe ผลการทดสอบพบว่า

ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแตกต่างกัน 2 คู่ คือ 1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน และ 2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

ในด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการแตกต่างกัน 2 คู่ คือ 1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน 2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

ในด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์แตกต่างกัน 3 คู่ คือ 1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนไม่เกิน 120 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน 2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน และ 3) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลแตกต่างกัน 2 คู่ คือ 1) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน และ 2) ครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 301-499 คน กับโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียน 2,500 คนขึ้นไป

4. ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี

ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลในระดับสูง ($r = 0.730$) โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีด้านการเงินในระดับสูง ($r = 0.711$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับสูง ($r = 0.702$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลด้านกระบวนการภายในในระดับปานกลาง ($r = 0.592$) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลด้านการเรียนรู้และเติบโตในระดับปานกลาง ($r = 0.585$)

สรุปและวิจารณ์ผล

ผลการวิจัยพบว่าระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่า เนื่องจากในปัจจุบัน โรงเรียนจะยึดแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ที่ยึดหลักการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในมาตรา 8 ข้อ (2) “ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา” และมาตรา 9 ข้อ (6) ที่ให้ยึดหลัก “การมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กร เอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น” ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารในระดับมาก โดยผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ซึ่งผู้วิจัยวิเคราะห์ว่าการที่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ เพื่อให้ครูผู้สอนเกิดความพึงพอใจในการทำงาน ซึ่งความพึงพอใจในการทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จในการทำงาน ดังที่ปริยาพร (2544) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการทำงานเป็นความรู้สึกรวมของบุคคลที่มีต่อการทำงานในทางบวก เป็นความสุขของบุคคลที่เกิดจากการปฏิบัติงาน และได้รับผลตอบแทน คือ ผลที่เป็นความพึงพอใจที่ทำให้บุคคลเกิดความรู้สึกกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นที่จะทำงาน มีขวัญและกำลังใจ สิ่งเหล่านี้จะมีผลต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลของการทำงาน รวมทั้งการส่งผลต่อความสำเร็จและเป็นไปตามเป้าหมายขององค์กร ซึ่งผลงานวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ เมตต์ เมตต์การุญจิต (2553 อ้างใน ชีรพจน์, 2557) ที่ได้กล่าวถึงผลดีของการบริหารแบบมีส่วนร่วมในส่วนของการรับผลประโยชน์ คือ การบริหารแบบมีส่วนร่วมจะทำให้งานมีประสิทธิภาพและคุณภาพที่ดีเพราะผู้มีส่วนร่วมจะมีความรับผิดชอบ และผลงานที่เกิดขึ้นจะก่อให้เกิดความภาคภูมิใจแก่บุคลากร เพราะทุกคนมีส่วนร่วมในความสำเร็จของงาน

ในส่วนของประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่าประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานีอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านกระบวนการภายในมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือด้านการเรียนรู้และเติบโต ด้านผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และ ด้านการเงิน ตามลำดับ ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงประสิทธิผลของโรงเรียนตามแนวคิดของ Hoy and Miskel (2001 อ้างใน ชีรพจน์, 2557) ที่ให้ความหมายของประสิทธิผลของโรงเรียนว่า หมายถึง ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการหรือความพึงพอใจในการทำงานของครู หรือขวัญของสมาชิกโรงเรียนดี และสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของโรงเรียนพิจารณาได้จากตัวบ่งชี้ 4 ประการคือ ความสามารถในการเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การมีทัศนคติทางบวกของนักเรียน ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมและการแก้ปัญหาภายในโรงเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของ นิรุบล คงเกตุ (2550 อ้างใน ทินกร, 2553) ที่กล่าวว่าประสิทธิผลของโรงเรียนหรือประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหาร และครูในสถานศึกษาที่ร่วมมือกันปฏิบัติงานจนบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา สามารถปรับเปลี่ยนโรงเรียนให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมภายนอก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี บุคลากรมีความพึงพอใจในงาน

ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารกับประสิทธิผลของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารของครูผู้สอนมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลในระดับสูง ($r = 0.711$) แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในงานส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร ตามแนวคิดของธรรมาวุธ (ม.ป.ป. ในพจนารถ, 2556) ที่ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในงานเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้บุคคลปฏิบัติงานเต็มความรู้ความสามารถ และเต็มศักยภาพ ซึ่งจะส่งผลให้องค์การนั้นสามารถบริหารงานต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ประสบความสำเร็จในการบริหาร และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทินกร

(2553) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1 ในส่วนของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยปทุมธานี และการให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ธนาธารชูโชติ และผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดปทุมธานี และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านเป็นอย่างยิ่งที่ได้กรุณาอนุเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- กัลยา วานิชย์บัญชา. 2540. หลักสถิติ. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพมหานคร. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราพร พุทธิชน. 2553. การมีส่วนร่วมในการบริหารงานของครูโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองตะกั่วป่า จังหวัดพังงา. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ทินกร ประเสริฐหล้า. 2553. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนครเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัย ราชภัฏสกลนคร.
- ชีรพจน์ กัญญาสุต. 2557. ความสัมพันธ์ระหว่างมีส่วนร่วมของครูในการปฏิบัติงานกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหา

- บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ปัทมา เพ็งจัญญ. 2556. การมีส่วนร่วมในการบริหารของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในสหวิทยาเขตระยอง 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2544. จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- พจนารถ วาดกลิ่น. 2556. ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานด้านวิชาการโรงเรียนในสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- รัตนา อยู่หนูช. 2552. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของครูโรงเรียนเอกชน ในเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการเขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- วิกิพีเดีย. ม.ป.ป. รายชื่อโรงเรียนในจังหวัดปทุมธานี. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม 2560. สืบค้นได้จาก <https://th.wikipedia.org/wiki/%>
- วีรพงษ์ ไชยหงษ์. ม.ป.ป.. ประสิทธิภาพโรงเรียน.(ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2555. สืบค้นได้จาก [http://www. weerapong.net/articles](http://www.weerapong.net/articles)
- สุทัศน์ จอกสถิตย์. 2550. การมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนของข้าราชการครูสายผู้สอนสังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2558. จำนวนโรงเรียน ครู และห้องเรียน จำแนกขนาดตามจำนวนนักเรียน
- ในสังกัด สพฐ. ปีการศึกษา 2558. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 15 มกราคม 2561. สืบค้นได้จาก http://www.m-society.go.th>ewt_news
- สำนักงานประกันคุณภาพ คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. 2554. นิยามและความหมายของการประกันคุณภาพการศึกษา. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 6 ตุลาคม 2555. สืบค้นได้จาก <http://www.eg.mahidol.ac.th/>
- ASTV ผู้จัดการออนไลน์. 2553. ผลวิจัยพบ ร.ร.สังกัดอปท.คุณภาพเด็กแย่ ครูโวย แฉ ท้องถิ่นเกณฑ์เด็กใช้งานบ่อย. (ออนไลน์). เข้าถึงเมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน 2560. สืบค้นได้จาก <http://www.manager.co.th/ qol/viewnews.aspx?newsid=9530000117910>
- Cohen,John M. and Up hoff,NormanT.1977. Rural Development Participation: Concepts and Measures for Project Design. Implementation, and Evaluation. New York: The Rural Development Community Center for International Studiess, Cornell University.
- Koontz, H.,and O'Donnell, C. 1968. Principles of management: an analysis of managerial functions. (4th ed.).New York: McGraw Hill.
- Wikipedia. 2017. Balanced scorecard. (on line). Retrieved 30 December 2017. fromhttps://en.wikipedia.org/wiki/Balanced_scorecard